

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Stanisława Moniuszki
w Raciborzu
rok szkolny 2025/2026

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 750, 854, 1473);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2024 r., poz. 737, 854, 1562);
5. Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 986);
6. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Stanisława Moniuszki w Raciborzu

II. CELE I ZAŁOŻENIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Program wychowawczy opisuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym realizowane przez wszystkich nauczycieli, w korelacji z rodzicami. Szczegółowe zadania opisane są

m.in. w planach pracy: szkoły, nauczycieli poszczególnych przedmiotów, rady rodziców, samorządu uczniowskiego, szkolnym harmonogramie imprez. Szkoła muzyczna kładzie nacisk na rozwój sfery emocjonalnej, intelektualnej, moralnej i społecznej ucznia. Dąży do integralnego rozwoju wszystkich sfer jego osobowości. Przygotowuje do dalszego aktywnego zainteresowania muzyką, aby w przyszłości uczeń stał się czynnym propagatorem i odbiorcą muzyki.

Główne cele:

- wychowanie przez muzykę,
- nabycie dobrych podstaw i równych szans do dalszego kształcenia muzycznego i uczestnictwa w życiu muzycznym jako uczestnik i odbiorca,

- dbałość o wszechstronny i indywidualny rozwój osobowy ucznia,
- kształtowanie wrażliwości ucznia, która wpisana jest w kanon wykształcenia,
- wychowanie patriotyczne,
- wychowanie w duchu poszanowania dla symboli narodowych i religijnych,
- kształtowanie postaw obywatelskich poprzez tworzenie i działalność samorządu uczniowskiego,
- uczenie dzieci i młodzieży aktywnego i świadomego odbioru kultury narodowej,
- rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej przez udział w regionalnych imprezach kulturalnych,
- kształtowanie poczucia więzi i tożsamości ze szkołą,
- przekazywanie systemu wartości, na bazie których kształtowała się polska kultura i tradycja narodowa,
- poznanie podczas zajęć szkolnych dorobku artystycznego polskich muzyków,
- rozwój zdrowotny ucznia,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- dbałość o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie,
- kształtowanie odpowiedniej postawy ciała na lekcjach rytmiki, korekta wad postawy podczas ćwiczeń ruchowych,
- uwrażliwienie uczniów na krzyk i hałas jako elementów szkodliwych dla zdrowia,
- wdrażanie do utrzymania czystości osobistej i otoczenia, w którym uczeń przebywa.

III. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest takie działanie, by uczniowie:

- byli przygotowani do osiągnięcia kolejnych etapów edukacji muzycznej i kształcenia ogólnego,
- rozwijali talenty muzyczne i zainteresowania artystyczne,
- postrzegali percepcję muzyki jako istotny cel wychowania muzycznego,
- mogli uważać się za świadomych odbiorców sztuki.

Przy wspólnym działaniu pedagogów, rodziców i samych uczniów kształtujemy młode pokolenie przyszłych artystów, ludzi twórczych, utalentowanych muzycznie, wrażliwych na wartości promowane poprzez różne dziedziny sztuki, gotowych w przyszłości, w swoim środowisku, propagować te wartości. Na drodze działania wychowawczego i wzajemnych relacji tworzymy warunki i możliwości do tego, by każdy uczeń mógł rozwijać się w sferze

psychicznej, umysłowej i fizycznej. Szczególnie zaś ukierunkowujemy swoją aktywność wychowawczą na wzmacnianie predyspozycji do twórczego korzystania z talentu muzycznego.

IV. WIZJA SZKOŁY

Wizja szkoły wyraża wspólnotę dążeń i wartości wszystkich członków społeczności szkolnej, ma stymulować do działania uczniów, rodziców, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych wokół zadań szkoły. Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Stanisława Moniuszki w Raciborzu jest szkołą z tradycjami, przyjazną, twórczą, stwarzającą uczniom możliwość poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze. Wszyscy nauczyciele dążą do tego, by stać się wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Są otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, a jednocześnie stawiają określone wymagania edukacyjne. Kształtują osobowość wychowanków oraz pomagają w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia muzycznego.

V.SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY MUZYCZNEJ

Absolwenta Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia cechuje:

- wrażliwość artystyczna oraz świadomość tworzenia i odbioru sztuki,
- umiejętność zaprezentowania własnych dokonań artystycznych,
- kultura osobista – zachowanie się z godnością i szacunkiem dla drugiego, wyrażona przez postawę, słowa, strój, dbanie o estetykę pomieszczeń, itp.,
- pozytywne nastawienie wobec innych, życzliwość,
- odpowiedzialność za drugiego człowieka,
- wrażliwość na krzywdę innych ludzi,
- tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach - miłość i szacunek do ojczyzny,
- odpowiedzialność za swoją teraźniejszość i przyszłość,
- zdolność do samodzielnego myślenia,
- szacunek dla prawdy,
- postępowanie zgodne z własnym sumieniem.

VI. UROCZYSTOŚCI I IMPREZY O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-KULTURALNYM WYNIKAJĄCE Z TRADYCJI SZKOŁY

1. Uroczyste rozpoczęcie Roku Szkolnego;
2. Koncert z okazji Dnia Edukacji Narodowej;
3. Jesienny Koncert Muzyki Polskiej z okazji Dnia Niepodległości;
4. Koncert Kolęd;
5. Zimowy Koncert Karnawałowy;
6. Dzień Drzwi Otwartych Szkoły;
7. Letni Koncert Końcoworoczny;
8. Spotkania z ciekawymi osobowościami muzycznymi z cyklu: „Szkoła Moniuszki – bliżej gwiazd”;
9. Popisy klasowe i międzyklasowe;
10. Audycje muzyczne dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych z Raciborza i okolic;
11. Konkursy przedmiotowe, plastyczne i muzyczne;
12. Wycieczki szkolne do NOSPR, filharmonii, opery, teatrów;
13. Uroczyste zakończenie Roku Szkolnego.

VII. PROGRAM WYCHOWAWCZY REALIZOWANY NA ZAJĘCIACH

Program wychowawczy szkoły realizowany jest na poszczególnych zajęciach edukacyjnych:

1. Zajęcia indywidualne, tj. przedmiot główny – instrument główny, fortepian dodatkowy, instrument dodatkowy, praca z akompaniatorem:
 - rozbudzenie zamiłowania do muzykowania,
 - rozbudzenie potrzeby rozwijania uzdolnień i zainteresowań,
 - kształtowanie samodzielności,
 - kształtowanie potrzeby ciągłego doskonalenia się,
 - kształtowanie osobowości artystycznej,
 - kształtowanie aktywnej postawy wobec kultury,
 - rozbudzenie wyobraźni,
 - rozbudzenie potrzeby twórczego wyrażania siebie,
 - kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania i planowania własnej pracy,
 - wyrabianie nawyków sumienności i dokładności oraz dobrej organizacji pracy,
 - obycie na scenie,

- opanowanie tremy w czasie występów,
- troska o powierzone materiały dydaktyczne (nuty, instrumenty) i inny sprzęt wykorzystywany w działalności szkoły,
- nabycie umiejętności oceny własnych zdolności, zainteresowań, predyspozycji.

2. Zajęcia grupowe:

a) Podstawy rytmiki:

- umiejętność współżycia z grupą rówieśniczą,
- kształtowanie umiejętności zachowania dyscypliny,
- kształtowanie dyscypliny myślowej, koncentracji,
- budzenie wyobraźni i aktywności twórczej,
- troska o pomoce naukowe wykorzystywane na zajęciach - obycie na scenie.

b) Kształcenie słuchu:

- kształcenie umiejętności logicznego i analitycznego myślenia,
- rozbudzanie wyobraźni,
- kształtowanie umiejętności podstawowego analizowania dzieł muzycznych - kształtowanie pamięci i koncentracji.

c) Zespoły instrumentalne, zespół wokalny, chór:

- umiejętność współpracy z rówieśnikami,
- kształtowanie umiejętności zachowania dyscypliny,
- kształtowanie zaangażowania w twórcze działania,
- rozbudzanie zamiłowania do wspólnego muzykowania.

VIII. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

1. Szkoła organizuje zebrania z rodzicami (prawnymi opiekunami) w celu wymiany informacji na tematy wychowawcze i edukacyjne oraz zaznajomienia z zadaniami i wymaganiami szkoły związanymi z określonym cyklem kształcenia, a także zasadami oceniania, klasyfikowania, promowania i egzaminowania uczniów.
2. Szkoła zapewnia rodzicom (prawnym opiekunom) możliwość uzyskania:
 - informacji na temat postępów lub trudności w nauce dziecka,
 - informacji i porad w sprawie muzycznej kontynuacji kształcenia dziecka.

3. Nauczyciele utrzymują kontakty z rodzicami przez:

- rozmowy w czasie zebrań i spotkań indywidualnych,
- rozmowy telefoniczne i korespondencję,
- E-dziennik.

4. W pilnych sprawach edukacyjno – wychowawczych szkoła podejmuje działania w celu skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia (szczegółowe informacje zawarte są w dokumencie: „Procedury postępowania na wypadek niepożądanych zachowań uczniów”).

IX. Działania wychowawczo-profilaktyczne:

1. Zasady BHP:

- pogadanki z uczniami na zajęciach grupowych i indywidualnych na temat bezpiecznego poruszania się na terenie szkoły oraz podczas wyjazdów szkolnych,
- ćwiczenia przeciwpożarowe,
- rejestrowanie wyjść grupowych.

2. Prewencja depresji i działań autodestrukcyjnych wśród uczniów

- spotkania uczniów z psychologiem,
- spotkania rodziców z psychologiem (wspieranie dziecka w edukacji muzycznej, rola rodziców w budowaniu psychologicznej odporności scenicznej ucznia),
- pogadanki w ramach zajęć grupowych na temat relacji wśród uczniów, pozycji w klasie, zapobieganie sytuacjom wykluczenia dzieci z grupy rówieśniczej.

3. Profilaktyka ryzyka uzależnień od narkotyków, dopalaczy, alkoholu, środków psychotropowych i nikotyny oraz przeciwdziałanie przemocy (uruchamianie procedur Niebieska Karta, Standardy Ochrony Małoletnich):

- uwrażliwianie nauczycieli na obserwowanie zachowania uczniów,
- szkolenia dla rodziców.

4. Monitoring na terenie szkoły

- dbałość o bezpieczeństwo uczniów i ochrona mienia.

X. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISAMIEM LOKALNYM I INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI WYCHOWAWCZĄ DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY

Szkoła wprowadza swoich uczniów w różnorodne role społecznie współpracując z następującymi instytucjami i organizacjami społecznymi:

- Urząd Miasta Racibórz,
- Starostwo Powiatowe w Raciborzu,
- Raciborskie Centrum Kultury,
- Lokalne stowarzyszenia i instytucje kultury,
- instytucje związane z pomocą społeczną,
- szkoły i przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi oraz szkoła specjalna - inne.

XI. FORMY I SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

Ewaluacja procesu wychowawczego ma na celu sformułowanie wniosków dotyczących efektów pracy wychowawczej szkoły. Opiera się na:

- bieżących obserwacjach i monitorowaniu działań wychowawczych prowadzonych przez nauczycieli w zakresie różnych sytuacji szkolnych,
- konsultacjach z rodzicami w trakcie zebrań i indywidualnych spotkań,
- analizie trudnych przypadków wychowawczych i podejmowaniu działań zaradczych.

Wszystkie działania wychowawcze poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Dokonują tego nauczyciele po wnikliwej ocenie potrzeb i problemów wychowawczych oraz po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów oraz rodziców:

- obserwacja zachowania uczniów (rozumienie i przestrzeganie norm),
- ocena postępów w nauce,
- analiza frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych,
- obserwacja zaangażowania w naukę,
- obserwacja aktywności uczniów (działalność Samorządu Uczniowskiego, włączanie się i inicjowanie działań na terenie szkoły i poza szkołą),
- zbieranie opinii rodziców na temat problemów wychowawczych,
- obserwacja stopnia zintegrowania grup,
- rozpoznanie poziomu wiadomości i umiejętności uczniów (sprawdziany, testy, egzaminy).

**Program wychowawczo – profilaktyczny na rok szkolny 2025/2026 został
zaakceptowany i uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 15.09.2025r.**